

УДК 372.2/.3.015.31:070

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-3\(37\)-600-610](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-3(37)-600-610)

Семеняко Юлія Борисівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, Бердянський державний педагогічний університет (тимчасово переміщений), вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, <https://orcid.org/0000-0002-4925-7662>

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ НА МЕДІА МАТЕРІАЛІ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Анотація. У статті подано аналіз проблеми формування пізнавальної активності дітей дошкільного віку у психолого-педагогічній літературі. Звернено увагу на доцільність упровадження нових засобів, зокрема медіапродукції, з метою розвитку пізнавальної активності та творчості дітей.

У статті обґрунтовано методи, прийоми формування пізнавальної активності дітей старшого дошкільного віку в контексті медіаторчих завдань. Зазначено, що медіаосвіта –актуальна міждисциплінарна проблема. Корисність, привабливість (видовищність, радісність), цікавість визначено як мотиви, що спонукають до занять у сфері медіаторчості. Виявлено необхідність створювати мотивацію для медіаосвіти та її реалізувати у співпраці педагогічних працівників, батьків, дітей (бесіди, розповіді, ігри, вправи, проєкти, тренінги про значення навчання про медіа, через медіа, для медіа); за допомогою поєднання медіаосвіти з різними напрямками виховання: моральним, естетичним, трудовим та ін. Визначено перспективні форми роботи – творчі ігри на матеріалі медіа, медіаосвітні свята «Медіа єднає друзів» тощо. Акцентовано увагу на практичному складнику медіаосвіти в закладі дошкільної освіти – розвиткові креативних, творчих умінь на матеріалі медіа. При цьому поза увагою не залишається освітня складова, що передбачає здобуття пропедевтичних знань про історію, структуру, мову медіа, але для дошкільників усі ці знання формуються тільки через практичні, зокрема творчі завдання.

Актор доводить, що аналіз картин художників, світлин, музичних творів, мультфільмів, художніх творів як джерел інформації та з'ясування їх впливу на емоції; створення кожною дитиною свого оригінального продукту, зокрема малюнків за мотивами медіатекстів, створення елементарних фільмів (відео) з використанням власних малюнків; вигадкування сюжетної лінії або казки на основі малюнків з опорою на знання художніх творів/мультфільмів, створення реклами, афіш, портфоліо з власних малюнків; виконання вправ та ігор з кольорами та відтінками, створення казок про фарби, презентацій про жанри

мистецтва та кольорове розмаїття — усе це забезпечує всебічний розвиток дітей та дозволяє закласти підвалини медіаграмотності, і в свою чергу підвищує у дітей пізнавальну активність. Використання медіапродукції з метою формування медіаторчості у дітей старшого дошкільного віку, збагачення їх пізнавальної сфери дозволяють розширити можливості вихователя, створюють базу для активізації дітей, що дозволяє дошкільнику проявити себе, ширше розкрити власний творчий потенціал.

Ключові слова: діти дошкільного віку, засіб, медіапродукція, медіа, пізнавальна активність, творчі завдання, пізнавальний інтерес, заклад дошкільної освіти.

Semeniako Yuliia Borysivna Candidate of Pedagogical Sciences, AssociateProfessor, AssociateProfessor Department of Preschool Education, Berdyansk State Pedagogical University, Zhukovsky St., 66, Zaporizhzhia, <https://orcid.org/0000-0002-4925-7662>

CREATIVE TASKS ON MEDIA MATERIALS AS A MEANS OF INCREASING THE COGNITIVE ACTIVITY OF CHILDREN OF PRESCHOOL AGE

Abstract. The article presents an analysis of the problem of the formation of cognitive activity of preschool children in the psychological and pedagogical literature. Attention is drawn to the expediency of introducing new means, in particular media products, in order to develop children's cognitive activity and creativity.

The article substantiates the methods and methods of forming the cognitive activity of older preschool children in the context of media creative tasks. It is noted that media education is an actual interdisciplinary problem. Usefulness, attractiveness (spectacularness, joy), curiosity are defined as motivations that lead to activities in the field of media creation. The need to create motivation for media education and to implement it in cooperation with pedagogical workers, parents, children (conversations, stories, games, exercises, projects, trainings about the importance of learning about media, through media, for media) was revealed; by combining media education with various areas of education: moral, aesthetic, labor, etc. Prospective forms of work have been determined - creative games based on media material, media educational holidays "Media unites friends", etc. Attention is focused on the practical component of media education in a preschool education institution - the development of creative, creative skills based on media material. At the same time, the educational component, which involves the acquisition of propaedeutic knowledge about the history, structure, and language of the media, is not overlooked, but for preschoolers, all this knowledge is formed only through practical, in particular, creative tasks.

The actor proves that the analysis of artists' paintings, photographs, musical works, cartoons, works of art as sources of information and finding out their influence on emotions; creation by each child of their original product, in particular drawings based on media texts, creation of elementary films (videos) using their own drawings; inventing a storyline or a fairy tale based on drawings based on knowledge of artistic works/cartoons, creating advertisements, posters, portfolios from own drawings; performing exercises and games with colors and shades, creating fairy tales about colors, presentations about art genres and color diversity — all this ensures the comprehensive development of children and allows laying the foundations of media literacy, and in turn increases children's cognitive activity. The use of media products for the purpose of forming media creativity in children of older preschool age, enriching their cognitive sphere, allows to expand the opportunities of the educator, create a basis for the activation of children, which allows the preschooler to express himself, to more widely reveal his own creative potential.

Keywords: children of preschool age, medium, media production, media, cognitive activity, creative tasks, cognitive interest, preschool education institution.

Постановка проблеми. Серед ознак особистісного становлення та розвитку дитини старшого дошкільного віку суттєве місце займає пізнавальна активність (Н. Бабич, О. Брежнєва, В. Котирло, С. Ладивір, Т. Піроженко, Т. Ткачук, Н. Шумакова та ін.). Завдяки пізнавальній активності дитина вступає в життєво необхідні відносини з довкіллям і в спілкування з людьми, що є основою засвоєння культурного досвіду людства, необхідною умовою формування розумових якостей, її самостійності, ініціативності, творчості. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває проблема індивідуальних особливостей пізнавальної активності старших дошкільників, що є однією з актуальних у психолого-педагогічних дослідженнях, оскільки її успішне розв'язання дає можливість суттєво підвищити ефективність дошкільної освіти.

Ознайомлення з науковими дослідженнями, присвяченими проблемі застосування творчих завдань у роботі з дітьми дошкільного віку, дало змогу виявити низку суперечностей, які об'єктивно мають місце у педагогічній науці та освітній практиці, обумовлені:

1) потребами суспільства у творчих всебічно розвинених громадянах країни та недостатньою забезпеченістю умов для цього;

2) проголошенням пріоритетної ролі дошкільної освіти у становленні особистості і відсутністю сучасних засобів, спрямованих на формування активної творчої особистості;

3) наявністю бажання дітей брати активну участь у вирішенні творчих завдань на матеріалі медіа і відсутність змістових рекомендацій для педагогів з цієї проблеми.

Медіасередовище є невід’ємним фактором впливу на дитину дошкільного віку, а оволодіння дошкільником вмінням використовувати пізнавальний, соціокультурний потенціал медіа має величезне значення

Використання медіатехнологій з метою формування медіаторчості у дітей старшого дошкільного віку, збагачення їх пізнавальної сфери дозволяють розширити можливості вихователя, створюють базу для активізації дітей, що дозволяє дошкільнику проявити себе, ширше розкрити власний творчий потенціал. Актуальність проблеми формування пізнавальної активності, недостатнє висвітлення в дошкільній педагогіці творчих завдань, потреба практики у дієвих способах підвищення ефективності освітньої роботи з дошкільниками зумовила вибір теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні положення про значення пізнавальної активності у дітей в сучасному освітньому процесі розглядаються у роботах українських дослідників: А. Богуш, О. Брежнєвої, М. Марусинець, Л. Мар’яненко, Т. Піроженко, О. Портяної, Т. Ткачук та ін. Проблеми формування медіаграмотності дітей дошкільного віку студіюють вчені Г. Дегтярьова, О. Качура, Р. Кондратенко, О. Кравчишина, О. Олійник, Ю. Семеняко, О. Соцька, Т. Чашка та інші. Науковці виокремили напрями, форми, методи, розробили засоби медіаосвіти, виявили позитивні й негативні функції медіазасобів у закладах дошкільної освіти.

Мета статті – дослідження впливу використання творчих завдань на матеріалі медіа на розвиток пізнавальної активності дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу.

Огляд досліджень проблеми пізнавальної активності засвідчив існування певних розбіжностей у тлумаченні цього феномену різними дослідниками, що зумовлюється складністю та багатогранністю самого явища: як пізнавальну потребу (Д. Годовікова, В. Голіцин, Д. Богоявленська, Г. Костюк, С. Максименко та ін.); як якісну характеристику пізнавальної діяльності (О. Брежнєва, С. Ладивір, Л. Мар’яненко та ін.); як одну з форм соціальної активності, що не існує сама по собі; як творення особистості, яка виявляє інтелектуальний відгук на процес пізнання (Н. Ваганова, К. Щербакова); як розвинуту форму пізнавальної потреби (О. Запорожець та ін.); як вибіркову пізнавальну спрямованість людини на предмети та явища оточуючої дійсності; як складне психологічне утворення, яке являє собою єдність пізнавальної, емоційної та вольової сфер людини, як пошукова активність; як орієнтувально-дослідницька активність (О. Запорожець, В. Котирло та ін.); як якісну ознаку діяльності дитини дошкільного віку (В. Кузьменко, С. Кулачківська, С. Ладивір та ін.); як творчу активність (Я. Пономарьов та ін.); як діяльність зокрема, творчу діяльність (Дж. Брунер, І. Джидар’ян, В. Крутецький, С. Максименко та ін.); як інтелектуальна активність (Д. Богоявленська, М. Смульсон та ін.); і як мету діяльності, і як засіб її досягнення, і як результат; як сам факт використання наявних знань для оволодіння матеріалом (Т. Піроженко); як вектор творчості (І. Біла, Т. Піроженко та ін.).

У дослідженнях, пов'язаних з проблемою активності дітей дошкільного віку, вченими найчастіше вживається поняття «пізнавальна активність», що розглядають як: прагнення дітей розв'язувати пізнавальні завдання, бути уважними і зосередженими, висловлювати припущення, приходити до висновків (В. Кондратова); якісну ознаку діяльності дитини дошкільного віку, властивість самої особистості, стан її готовності до пізнавальної діяльності (С. Кулачківська, С. Ладивір). Отже, пізнавальна активність є одним із важливих параметрів, що характеризує психічний розвиток дитини. Ураховуючи всю складність тлумачення такого складного феномену, пізнавальна активність представлена нами як потреба дитини в пізнавальній діяльності, активному прояві інтересу до довкілля, самої себе, людей, предметів, об'єктів, яка приносить їй задоволення; як здатність цікавитися невідомим, виявляти готовність до розв'язання проблемних ситуацій; здійснювати елементарні мислительні дії (аналізувати, порівнювати, синтезувати, узагальнювати, аргументувати та приймати вірне рішення); радіти від власних відкриттів, прагнути обходитися при цьому власними силами, що необхідна їй для реалізації своїх можливостей, здібностей [1].

На думку Т. Піроженко, для дитини немає творчості поза діяльністю, але в її житті є діяльність, позбавлена у певному розумінні творчого змісту. Науковець Н. Гавриш доводить, що вищим щаблем такої діяльності є словесна творчість. Підтверджено, що розвиток особистісного потенціалу дошкільника – це насамперед творення механізмів його активності, що відбувається в усіх специфічно дитячих видах діяльності, де величезна роль належить усному мовленню [2].

З'ясовано, що формування пізнавальної активності дітей дошкільного віку при вирішенні творчих завдань – це процес і результат педагогічних та стихійних впливів на особистість, що сприяють організації активного діяння, переживання. Спираючись на спеціальні дослідження та практику сучасного досвіду, важливим буде відзначити умови за Г. Щукіною, дотримання яких сприяє формуванню, розвитку і зміцненню пізнавальної активності старших дошкільників. Перша умова – максимальна опора на активну розумову діяльність дитини. Важливим для розвитку пізнавальних сил і можливостей, як і для розвитку, є ситуації рішення пізнавальних завдань, ситуації активного пошуку, здогадок, роздуми, ситуації розумового напруження, зіткнень різних позицій, в яких необхідно розібратися самому, стати на певну точку зору.

Друга умова – організація процесу розвитку, навчання і виховання на оптимальному рівні розвитку дітей. Ця умова забезпечує зміцнення і поглиблення пізнавального інтересу на основі того, що навчання систематично і оптимально удосконалює діяльність пізнання, її способи та вміння. У реальному процесі вихователю доводиться мати справу з тим, щоб постійно навчати дітей безлічі умінь і навичок. При всьому розмаїтті предметних умінь виділяються загальні, якими дитина може керуватися

незалежно від змісту навчання. Такі, наприклад, як вміння аналізувати і узагальнювати, вміння систематизувати матеріал, виділяти єдине, основне, логічно будувати відповідь, приводити докази. Ці узагальнені вміння засновані на комплексі емоційно-регулятивних процесів.

Третя умова, як стверджує Г. Щукіна це емоційна атмосфера навчання, позитивний емоційний тонус навчального процесу. Благополучна емоційна атмосфера пов'язана з двома головними джерелами розвитку: з діяльністю і спілкуванням, які народжують багатозначні відносини і створюють підґрунтя особистого настрою дитини. Обидва ці джерела весь час переплітаються, і разом з тим стимулюють, які від них, різні, і різні їх вплив на пізнавальну діяльність і інтерес до знань. Установлено, що творчі завдання – це завдання, що передбачають наявність суперечностей та утруднень, які в свою чергу посилюють пізнавальні інтереси, викликають дослідницькі пізнавальні дії, самостійний варіативний пошук способів досягнення результату, стимулюють відкриття нового, поживляючи пізнавальні процеси, посилюючи пізнавальні інтереси, пізнавальну активність [1].

На основі аналізу психолого-педагогічних досліджень зробимо спробу створити узагальнену класифікацію творчих завдань, враховуючи притаманні дошкільникам види діяльності, які передбачають прояв ними творчості (зображувальна, словесна, музична, математична). Так, різновидами творчих завдань виокремлюємо:

1. Зображувальні творчі завдання: на різну тематику виконання малюнку (сюжетний, комікс тощо); на закінчення розпочатого малюнку, на домальовування персонажів; на малювання із закритими очима; на конструювання.

2. Музичні творчі завдання: на вигадування пісенок героям мультфільмів; на проспівування пісенок відомих персонажів «різними голосами»; на вигадування танців під музику; на пантомімічне передання образів; типу — незвичні танці (вигадування танців нехарактерних персонажів, або під невласливу певному образу музику).

3. Словесні творчі завдання: на добір рими, складання початку чи закінчення вірша; завдання у віршах-діалогах; завдання-загадки.

4. Логіко-математичні завдання варіативного характеру.

5. Творчі завдання комбінованого типу. Наприклад, на слухання «чарівних звуків» та їх подальшу інтерпретацію у рухах, словесній чи зображувальній діяльності.

Одним із актуальних педагогічних напрямів у сучасній соціокультурній ситуації виступає медіаосвіта. З раннього віку дитина активно освоює медіапростір, який стає для неї звичайним і добре знайомим явищем. Тому виховання культури використання медіапродукції стає необхідним аспектом організації освітнього процесу у роботі сучасного вихователя закладу дошкільної освіти. Методичні прийоми та методи медіаосвіти дітей

дошкільного віку засновані на використанні сучасних ігрових технологій. Веселі конкурси та ігри, вікторини, спільні творчі справи, змагання, вигадкування кумедних історій, твір віршів чи пісень, розігрування невеликих костюмованих сценок, створення виробів та малюнків – ці заняття викликають живий інтерес у вихованців. Невипадково у медіаосвітній діяльності набули поширення творчі завдання на медіаматеріалі. У ході виконання комплексу ігрових та творчих завдань, у структуру яких включаються елементи історії медіа та аналізу медіаторів, можуть успішно вирішуватись основні завдання медіаосвіти дітей дошкільного віку. Наприклад, дошкільників дуже захоплює створення власних медіатекстів на задані чи вільні теми. Ця робота може здійснюватися у вигляді твору невеликих усних оповідань та розігрування сценок із відомих віршів та казок. Оскільки подібні завдання можуть викликати певні труднощі у дітей, можна запропонувати їм завдання за принципом «оповідання по колу». Діти дуже люблять розповідати різні історії і вигадувати їм власні кінцівки. Цей прийом можна активно застосовувати й у процесі медіаторчої діяльності. Під час гри-драматизації можуть включатися творчі ідеї та пропозиції самих учасників. Наприклад, до ігор даного типу на матеріалі медіа відносяться оповідання «від першої особи», інсценування епізодів медіатексту, театралізовані етюди тощо [3]. Це завдання, як правило, не викликає особливих труднощів у дітей, тому що в процесі ігрової діяльності вони досить легко уявляють себе «батьками та дітьми», «продавцями та покупцями», «водіями та пасажирями» тощо. Граючи певну роль, дитина «вживається» в будь-який образ. Наприклад у образ сильного, веселого, хороброго чи хитрого героя – це може бути і чарівник, і цар, і герой-лицар, і прекрасна принцеса тощо. Це дає можливість краще зрозуміти суть творів медіакультури, наблизитись до авторського задуму того чи іншого медіатексту. Крім того, дитина отримує можливість реалізувати свій творчий потенціал, проявити активність, фантазію, уяву, розвиває соціальні навички, вчиться керувати ситуацією.

Методика дошкільної медіаосвіти інтегрована в різні освітні лінії Базового компонента дошкільної освіти, опирається на ключові поняття медіаосвіти, базується на вивченні тематичних розділів, пов'язаних із процесом створення медіапродуктів (діафільм, відео, коротке кіно, мультфільм, рекламний відеоролик тощо), їх видами та жанровими особливостями, структурою, ідеями, та ґрунтується на концентричному вивченні медіаматеріалу. Вона дозволяє реструктурувати традиційні форми занять у вільні тематичні блоки, базується на реалізації різноманітних творчих завдань, спрямованих на розвиток вмінь аналізувати, «декодувати» медіатексти. У межах дошкільної медіаосвіти поєднуються акценти на творче сприймання медіа і розвиток здатності створювати власну медіапродукцію (мінікнижка, відеокнига, журнал, газета, відеоролик рекламної тематики, реклама у вигляді плакату, афіша, телерепортаж, медіарепрезентація, діафільм

з озвучуванням і таке інше). Створення власного медіапродукту з метою його подальшого використання (наприклад, навчальний діафільм, відеокнига, газета або журнал) сприяє формуванню в дітей дошкільного віку продуктивної мотивації медіаосвітнього процесу.

Серед значущих шляхів розвитку пізнавальних можливостей та творчої діяльності у багатьох дослідженнях підкреслюється необхідність використання в роботі з дітьми творчих завдань, що сприяють вихованню самостійності дитини, розвивають у неї якості особистості, що є необхідними для навчання. Коло творчих завдань є широким за складністю, але суть його полягає в одному: під час їх розв'язання відбувається акт творчості, створюється щось нове. Однією з найбільш важливих умов успішного розвитку дитячої медіаторчості є різноманітність і варіативність форм роботи дошкільнят з медіаматеріалом. Пропонуємо опис декількох ігор, творчих завдань та вправ на матеріалі медіа для дітей дошкільного віку.

Одним із цікавих засобів в роботі з медіаматеріалом є ментальна карта – це інструмент для відображення процесу мислення і структуризації інформації у візуальній формі. Для її створення необхідно:

1. Прочитати казку або подивитися мультфільм.
2. Виявити героїв і охарактеризувати їх.
3. Намалювати або наклеїти персонажів.
4. Знайти додаткову інформацію про тварин, предмети, що представляють героїв казки або мультфільму.
5. Створити карту спільно з дорослими.

Ефективним засобом розвитку пізнавального інтересу і пізнавальної активності дітей є організація проєктної медіадіяльності. Наприклад, за мотивами мультиплікаційного фільму «Вінні Пух і друзі». На початку роботи педагог може виявити обсяг знань і уявлень дітей про плюшевого ведмедика Вінні Пуха та його друзів за допомогою вправи-інтерв'ю «Хто такий Вінні Пух?». Після цієї роботи в групі організовується виставка іграшок «Парад плюшевих ведмедиків». Включення дитячого персонажа можливе і під час занять, зокрема з малювання «Друг Крістофера Робіна (малювання ведмедика поролоном), з валеології «Допоможемо друзям та Вінні Пуху стати здоровими», з ліплення «Горщик для Вінні» та інше. З дошкільниками можна провести літературну гру «Як стати другом Вінні Пуху?», конкурс «Оповідач» (розвиток мовлення: закінчи речення, розкажи що було далі ...), «Математичні ігри від Вінні Пуху».

Гра «Коректувальник».

Мета: розвинути увагу, пам'ять, мовлення, творчість, пригадати відомі казки, проявити творчі здібності при відтворенні казок або варіацій на їх тему.

Хід. Вихователь повідомляє, що в редакції готується новий випуск книги казок, але перед тим, як почати друкувати книгу, матеріали необхідно відкоригувати, цим займається коректувальник. Педагог розкладає перед

дітьми відформатовані у графічному редакторі Paint картинки-ілюстрації до казок / форматовані картинки-ілюстрації і пропонує дітям такі завдання: викласти картинки в порядку розгортання подій; домалювати відсутніх персонажів; ввести нових персонажів; розфарбувати ілюстрації; змінити характер персонажів (наприклад, лисиця не хитра, а добра, чуйна); придумати нові текстові повідомлення, виходячи із зображеного в кадрі / заповнити разом із вихователем/лькою «мовні хмарки»; визначити пропущені кадри; обов'язково пояснити, обґрунтовувати своє рішення. Діти використовують олівці чи фломастери. Усі виготовлені казки наклеюються на основу (цупкий папір). Склавши та виготовивши казку, діти розповідають її за ілюстраціями. Оцінюється творчий підхід, оригінальність, нешаблонність, якість, зрозумілість казок за особливостями зображення [4].

Завдання «Малюємо і рекламуємо!»

Хід. Дітям пропонується придумати власний дизайн будь-якого об'єкту (наприклад, рукавичок і капелюшків) та розмалювати їх. Після цього вихованці мають прорекламувати цей товар.

Завдання «Фотографія за вікном»

Мета: розвиток спостережливості та уваги, фантазії.

Хід. За командою ведучого гравцям пропонується подивитися у вікно декілька секунд, після чого вони мають розповісти, що побачили. При цьому побачену за вікном картину потрібно прагнути намалювати словами якнайточніше, як би фотографуючи. Потім завдання ускладнюється, і гравцям пропонується уявити, що все побачене за вікном – один кадр із фільму, до якого необхідно придумати початок та кінець.

«Озвучення»

Мета: розвиток повноцінного сприйняття медіатексту, фантазії та творчої уяви.

Хід. Для проведення гри можна заздалегідь записати на диктофон фрагменти з мультфільмів, телевізійних програм, фільмів казок чи реклами. Після того, як між учасниками розподіляються ролі (хто кого буде озвучувати), звук телевізора ми вимикаємо і учасники починають працювати над озвучуванням уривка. Перед гравцями можна поставити дещо інше завдання – озвучити цей уривок таким чином, щоб фрагмент пролунав у певному жанрі, наприклад, жанр комедії, детектива, пригодницького фільму, фільму «жахів» і тощо. Причому таким чином озвучувати можна не лише художні чи анімаційні фільми, а й телепередачі. Ускладненням такого завдання може бути озвучування не тільки людей або тварин, але й неживих предметів (розмова будівель, дерев, річки та берега тощо).

Творче завдання «Лист» передбачає, що діти складають листа своїм друзям від імені одного з героїв мультфільму, у якому відображають його особливості характеру, поведінку, вчинки, а також висловлюють власне ставлення до нього.

Цікавим прийомом роботи з дітьми є читання медіаосвітньої казки. Діти дуже швидко запам'ятовують слова, що пов'язані з новітніми пристроями. Для п'ятирічної дитини не становить труднощів повторити слово «павербанк» і пояснити, для чого він використовується. У медіаосвітній казці герої-звірята не лише розмірковують, що таке медіа, а й прагнуть, наприклад, до філантропічної діяльності: кому треба подарувати придбане з максимальною користю. Отже, відбувається зв'язок пізнання медіапростору з моральним вихованням.

Висновки. Підтримуючи думку провідних науковців щодо актуальності пошуку новітніх шляхів підвищення пізнавальної активності дітей дошкільного віку встановлено, що саме використання ігор, завдань, вправ на матеріалах медіа з дотриманням психолого-педагогічних, санітарно-гігієнічних і ергономічних умов сприятиме формуванню пізнавальних здібностей дітей старшого дошкільного віку. Проведений аналіз психолого-педагогічної літератури, визначення сутності, видів творчих завдань для дошкільників, які відповідають видам діяльності дитини в закладі дошкільної освіти, дозволяють вказати на такі особливості творчих завдань щодо дошкільників: творчі завдання враховують вікові можливості розвитку вихованців; зміст творчих завдань передбачає їх вирішення на різних рівнях складності; для вирішення творчих завдань у дітей необхідно сформувати уміння і навички у різних видах діяльності (малювання, конструювання, спів, мовлення, математика та інші); творчі завдання мають декілька варіантів розв'язання; під час вирішення творчих завдань у дошкільників стимулюються пізнавальні інтереси, дослідницькі пізнавальні дії, самостійний варіативний пошук досягнення результату, відкриття нового; творчі завдання поживають пізнавальну діяльність, позитивно впливають на пізнавальну активність дітей. Отже, відчувається необхідність створення модифікацій творчих завдань на матеріалах медіа для всіх вікових груп закладу дошкільної освіти для підвищення рівня розвитку пізнавальної активності вихованців.

Література:

1. Товкач І. Є. Формування пізнавальної активності старшого дошкільника у ході мовленнєвих занять. *Молодий вчений*. № 3 (06), 2014. С. 103-106.
2. Гавриш Н. Розвиток мовленнєвої творчості в дошкільному віці. Донецьк : Либідь, 2001. 216 с.
3. Медіаграмотність і критичне мислення в закладі дошкільної освіти. Навчально-методичний посібник. / За редакцією О. Волошенюк; В. Іванова; Г. Дегтярьова. Київ: АУП, ЦВП, 2020. 79 с.
4. Кузьма І. І. Медіаосвіта в закладах дошкільної та початкової освіти: методичні рекомендації. Тернопіль: Вектор, 2020. 126 с.

References:

1. Tovkach I. (2014). Formuvannia piznavalnoi aktyvnosti starshoho doshkilnyka u khodi movlennievkykh zaniat. [The formation of the cognitive activity of an older preschooler during speech classes]. *Molodyi vchenyi. – A young scientist*. № 3 (06). 103-106. [in Ukrainian].

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 3(37) 2024

2. Havrysh N. (2001). *Rozvytok movlennievoi tvorchosti v doshkilnomu vitsi. [Development of speech creativity in preschool age]*. Donetsk: Lybid. [in Ukrainian].

3. Volosheniuk O; Ivanova V., Dehtiarova G. (2020). *Mediahramotnist i krytychne myslennia v zakladi doshkilnoi osvity. [Media literacy and critical thinking in preschool education]*. Kyiv: AUP. [in Ukrainian].

4. Kuzma I. I. (2020). *Mediaosvita v zakladyakh doshkilnoi ta pochatkovoi osvity: metodychni rekomendatsii. [Media education in preschool and primary education institutions: methodical recommendations]*. Ternopil: Vektor. [in Ukrainian].